

סיפור לשבת

הנרות שהאירו

ספור זה ארע ברוסיה לפני שנים רבות. בתקופה בה התרחש ספורנו נאסר על היהודים ללמוד תורה ולקיים מצוות. מי שהעז להפר אסור זה ונתפס, היה נענש בענש ארץ וקשה. הוא היה נשלח לסיביר הקפואה לעבד בעבודות פרך למשך שנים רבות.

על אף האסור שהטילו השלטונות, והענש החמור שהוטל על מי שהפר את האסור, היו יהודים רבים שהמשיכו ללמוד תורה ולקיים מצוות במקומות מסתור תוך שהם מוסרים על כך את הנפש.

השלטונות שרצו שהאסור שהטילו יקיים במלואו, הציבו שוטרים ובלשים רבים שתפקידם היה לעקב ולפקח על קיום ההוראה בקרב היהודים. ימי חנכה הגיעו.

רבי משה וקבוצת יהודים שרצו מאוד לקיים את מצות הדלקת נרות החנכה למרות הסכנה שבדבר, החליטו להדליק את הנרות בדירת מסתור שהכינו לשם כך מבעוד מועד. כדי לא לעורר את חשדם של השוטרים והבלשים, החליטו חברי הקבוצה, כי כל חבר בקבוצה יגיע לדירת המסתור בכוחות עצמו לבד ובשעה שונה משאר חברי הקבוצה.

לאחר שרבי משה ודא שכל החברים הגיעו ונמצאים בדירת המסתור, הוא הוציא את החנכיה שהביא אתו והחבאה בתוך שק בגדים ובקבוק שמן שנשא עמו.

למראה החנכיה, הפתילות והשמן, אחזה ביהודים התרגשות רבה, אולם גם הפחד שמא יתפסו על ידי השלטונות מלא את לבם.

רבי משה בקש מהיהודים לשמר על השקט, כדי לא לעורר את חשדם של השכנים וגם כדי לשמץ את קולות פסיעותיהם המתקרבות של השוטרים, אם חס וחלילה יגיעו לדירה.

רבי משה, הכין את גרות הנכפה להדלקה והחל לבדוק בהתלהבות, בהתרגשות ובכונה גדולה. תוך כדי שהוא נושא תפלה ובקשה מאת השם, שיעשה עמם נסים בזמן הזה כשם שעשה עם אבותינו בימים ההם.

עם סיום הדלקת הנרות, נשמעו לפתע, דפיקות חזקות על דלת דירת המסתור. לבס של חברי הקבוצה - היהודים התמלא פחד ודאגה מחשש שמא השוטרים הצליחו בכל זאת לעלות על עקבותיהם ולגלות את מעשיהם.

עוד בטרם הספיקו חברי הקבוצה, לכבות את הנרות ולבדוק מה מקור הדפיקות הרמות שנשמעו, נפרצה דלת הבית בבעיטות חזקות.

מבעד לדלת שנפרצה, עמדו חילים רוסיים חמורי סגר שצוו עליהם להרים את הידיים מעל ראשיהם, תוך שהם מכונים אליהם את קני הרובים.

מפקד הכח הצבאי שפרץ את הדלת ועמד בראש הכח, בקש מחיליו לעזוב את הבית ולהמתין לו בחוץ. היהודים המפחדים היו בטוחים כי ההוראה של המפקד לחיליו לצאת מחוץ לבית, נובעת מכך שהמפקד רוצה לזכות 'במצוה' ולחסל את כלם במו ידיו...

אלא שכאן נכונה להם הפתעה.

לפליאתם של היהודים, המפקד הביט בגרות במשך שעה ארוכה ללא אמר ומעיניו החלו זולגות דמעות.

המפקד ספר ליהודים הנדהמים שהוא 'קנטוניסט' – (ילדים יהודיים שנלקחו בכפייה לשרות בצבא הרוסי למשך 25 שנים) – וכבר 25 שנים הוא מתנהג כגוי לכל דבר ושכח בעצם מה זה להיות יהודי, אולם כעת שראה כיצד היהודים ממשיכים לשמר בדבקות על קיום המצוות תוך כדי מסירות נפש, הדבר רגש אותו מאוד והזכיר לו את הדלקת נרות הנכפה בילדותו.

המפקד אמר לחברי הקבוצה כי הם יכולים להמשיך ולהדליק את נרות הנכפה במשך כל ימי הנכפה ללא כל חשש. הוא נתן להם הבטחה שהוא יהיה ערב לבטחונם וינדאג שלא יגיעו שוטרים לבלש אחריהם במשך כל ימי החג.

כמו כן, הוא הבטיח לחברי הקבוצה, שהפחד התחלף בשמחה ובתדהמה, שהוא ישתדל שהמעקב אחרי יהודים שלומדים תורה ומקיימים מצוות במשך השנה אף הוא יפסק.

חברי הקבוצה הודו למפקד על דבריו ואמרו לו כי הם מזמינים אותו להגיע לדירה באחד מימי הנכפה ולהדליק אתם את הנרות...